

apareguin extingits els testimonis de l'altre, és el fet constant en la història del vocabulari romànic.

Es natural que a Itàlia, on el mot romangué mirat en el prisma afectiu, hi vagi haver diversos encontres. També n'hi hagué d'altres. En Boccaccio apareix, en tots dos, combinat amb un derivat de DILECTUM, *diletto* 'plaer', 'sensació agradable'. DILECTARE o DILECTICARE; de manera que hi ha *dilutare* 'fer pessigolles' en el *Decameron*: «tu ci hai oggi tanto *dilutate*» diu la «Reina» a Filostrato, quan els ha contat una història fins a provocar un tip de riure (v, § 5, 339 4), però els més antics i autoritzats comentadors de l'obra, els *Deputati* (a. 1573) cuiten a oposar-hi «no i oggi con una altra voce assai vicina, diciamo *solletico* e *solleticare*, ancorchè in alcuna parte, fino ad ora, si sia mantenuta l'antica».

Així com així, és un encreuament que tingué més repercussió, car les aixelles, l'indret cabdal de les pessigolles, reberen el nom *ditello*, pl. *la ditella*, derivat ben cert de TITILLARE però amb una *d-* que seria injustificable si no fos per la suma amb DILECTARE *sotto le ditella* apareix també en el *Decameron* (1, introd., 16 15; vi, § 400 22), i en algun altre antic (Albertano, Crescenzi). Tanmateix l'italià no tingué l'exclusiva de tals encreuaments: entre nosaltres en queda un rastre, que, alhora, és preciós testimoni de l'existència d'aquest significat en el nostre *sodegar*: Benasc *soseguetes* «cosquillas» «no me toques, que tengo moltes *soseguetes*» (Ferraz, 98): és clar que resulta d'un encreuament de **sodeguetes* amb *cóssegues*, variant del tipus del cast. COSQUILLAS (DCEC/DECH) i el cat. PESSIGOLLES

Que *SOLLITICARE hagi passat per **soldegar* a *sodegar* > *sodegar* ja a penes cal justificar-ho: és sabut que, davant dental sobretot, el català preliterari passà una etapa de fluctuació entre *l* i *μ* (*coude/colze, malaut/malalt, gauta/galta, sou/sold* etc.), d'on ha resultat en definitiva la reducció en tants casos: *sofre*, pirin. *cotuu*, ross. *mot* MULTUM, *potimer* (POTINA, PULT-), *cop, còp, om, pop* etc. També en el nostre mot hi va haver variants amb la *l* conservada. En lloc de *sodegar* la forma *soldegar* es mantindria en molts llocs, i llavors generalment es tornà *soldregar* amb repercussió de líquida (i després *-agar*): *suldrägá* i *suldrögáda* men, *soldragada* Senterada, *soldrakáda* Pont de Suert, *soldrakejá* Ribag.; jo vaig anotar *soldracada* («li pegue la *soldracada*») a Fraga, *soldròk* a les Garrigues (Cervià i Pobla de Cérvoles, 1935), Benasc *soldrac* «sacudida, golpe que se da al caer, batacazo» i *soldraquíá* «traquetejar» (Ballarín, *Dicc. Benasqués*) De *soldregar* s'extragué el regressiu *soldrar* «balancejar amb moviments violents» a Ciutadella (Moll, *Misc Alcover*).

En tal combinació hi pogué haver reducció a *-odr-*: i així ja ho trobem en una declaració històrica en la Guerra dels Segadors, descrivint els moments finals del repugnant traïdor: «li faltà lo peu --- i les hores caygué, pegant una gran *sodregada* de tot lo cos sobre las rocas més baixas» a. 1640 (declaració de Magí Esteve sobre la mort del Virrei Sta. Coloma, del Dietari del Consell Barceloní, cit. F. de Sagarra, opuscle de

l'Ateneu Barcelonès 1930, p. 162). I així resta avui a Mall: «és atxaca pròpia de l'edat --- vostè ha tingut *sodregades* més fortes y doloroses durant la seva vida, prou se li veu», carta de JnRosselló de Son Forteza a Coromines (13-I-1909), o bé *sodrogar* (BDLC VI, 118); «procurar que un mud de parer, de partit, que fassa o diga alg. c, que diga o descubresca lo que sab, que se reserva», *DFgra*

Que en aquestes formes tinguem derivats de TRAHERE o d'un TRAGICARE, prou que ho desment ja la variació *sondrec/soldroc/soldrar* etc. Car tinguem ben present que la *a* pot ser deguda a un descarrilament morfològic, de la mateixa mena de *espanya* per *espenya*, *endanya* per *endenyia*, *ençata*, a què tan propens es mostra el parlar de Mallorca: per això no sé pas si podem donar gran importància, a la forma en *á*, encara que vagi usar-la Alcover («el torrent sec on *sodraquen* els carros», O C, 63). Car altres vegades hi ha dissimilació de líquides *ldr* > *nrđ*, d'on *sondegar* i d'aquí *sondrec* a Valls (*AlcM*), i en el Priorat: *sondrék* 'cada un dels cops que va donant rítmicament un sarró penjat a l'esquena del qui camina' Porrera, 1936; «*sodròc*: mal moviment de carruatge, en camí desigual, pedregós o qui té regates», *DFgra*

L'element foraster a SOLLICITARE no se'ns revela fins que hi veiem aparèixer la consonant *-t-*. Aquest element, però, ha de venir de l'onomatopeia TRAK molt més que de TRAHERE. Això es nota també pel fet que les formes amb *-t-* són quasi només substantius, o si són verbs tenen caràcter postnominal. Les primeres notícies són modernes, car abans només hi ha una remissió de *sotragada* a *encepegada* en el *DTo* (1647, sembla) i una de 1490, però aquesta és amb *-d-* i presentada com a barbarisme: «evitar de dir *sodrach* per colp», del valencià Fenollar (*Regles*, 126).

Res encara Belv., si Lab, *sotrac* i *sotracada*, rementent a «*sotragada*: moviment enconrat de un cos d'un costat a l'altre, com succeïx en los carruatges per la desigualtat del terreno; lo cop fort y ab estruendo cahent de alt; desgràcia, cayguda de la elevació y fortuna» i «*sotraguejar*: fer sotracs»; *sotragar* només en el *DAG* «sacudir, conmovert», car no figura en cap ed. de Lab, Bulb. ni Vogel. Els més vius són *sotrac* i tant o més *sotragada*; ja usat literàriament pel B. de Maldà: «hem tornat per lo mateix camí, donant algunes *sotragades* dintre de la tartana», B. de Maldà (*Coll B V.*, 165). «Un d'aquells carros --- un seu *sotrac* va fer dringar al meu darrera les vidrieres del balcó», Ruyra (*El primer llustre d'amor*, O C, 340b28); «vaig aprendre de molt jove d'enganxar un cavall a una tartana i --- guiar-la; les carreteres eren dolentes, els camins infernals, però també s'hi arribava: hi havia uns *sotracs* que bolcaven l'estómac», JoPla (1976, O. C. xxxv, 469).

«I roda com un carro 'l tro de guerra; / fent en sos pols *sotraquejar* la terra, / temerosa com ells d'anar a fons», *Atl*, introd., 2; mentre que en l'esborrall de 1867 havia usat la variant amb *-g-* (en una estrofa suprimida en la versió definitiva): «En lo cahos, o aspre retró de cel y terra, / lo carro *sotraqueja* del estermi-